

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

**Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту**

Правдіна Вікторія Сергіївна

**ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ**

Спеціальність 073 Менеджмент

РЕФЕРАТ

магістерської роботи
за освітньо-професійною програмою
Управління закладом освіти

Умань – 2022

Магістерською роботою є рукопис.

Роботу виконано в Уманському державному педагогічному університеті
імені Павла Тичини.

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК: кандидат педагогічних наук, доцент Ткачук
Лариса Василівна

РЕЦЕНЗЕНТ: доктор педагогічних наук, професор, декан факультету
фізичного виховання УДПУ імені Павла Тичини Ящук Сергій
Миколайович

Захист відбудеться *15.12 2022 р. о 9.00* на засіданні ЕК кафедри *педагогіки
та освітнього менеджменту*.

З роботою можна ознайомитись на кафедрі *педагогіки та освітнього
менеджменту*, за адресою: 20308, м. Умань вул. Садова, 28, ауд. № 110а

3MICT

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Інформаційне суспільство, яке характеризується глобалізаційними процесами, зумовлює розвиток людини як головну мету, ключовий показник сучасного прогресу та висуває нові вимоги до освіти, адже саме освіта є визначальним чинником політичної, соціально-економічної, культурної та наукової життєдіяльності людства. Інтеграція в європейський та світовий освітній простір, перехід до нових організаційних моделей, запровадження інноваційних технологій визначаються важливими завданнями модернізації освіти.

Законами «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про інноваційну діяльність», «Про інформацію», «Про науково-технічну-інформацію», та інших законодавчо-правових документах регулюється дотримання правових засад інноваційних та інформаційних процесів на законодавчій, правовій і нормативній основі; правове регулювання організаційно-інформаційних відносин учасників впровадження освітніх інновацій та довідково-інформаційного обслуговування на кожному його етапі.

Водночас стан справ в освіті, темпи та змістовність перетворень не повною мірою задовольняють потреби особистості, держави та суспільства. Це вимагає радикального оновлення галузі і ставить перед державою завдання забезпечити пріоритетність освіти та науки, першочерговість розв'язання їх нагальних проблем.

Аналіз процесів розвитку в різних сферах людської діяльності свідчить, що їх основою є різного роду інновації в науці, техніці, організації, які втілені в нові продукти, послуги, технології. Сучасний стан освіти не є винятком, адже він не усвідомлюється без інновацій, які покликані сприяти створенню конкурентноспроможного освітнього середовища, розширенню самостійності закладів освіти, наданню ними додаткових освітніх послуг тощо. Це вимагає, насамперед, удосконалення структури, методів і форм управління, визначення його пріоритетних аспектів відповідно до умов сьогодення.

Аналіз наукових джерел також дає змогу виділити низку праць, у яких досліджуються проблеми реформування освіти в нових соціально-економічних умовах. Це праці О. Киричука [50], В. Кременя [55; 56], І. Підласого [77; 78], О. Савченко [85] та ін.

Важливе значення для усвідомлення, вдосконалення управління закладами освіти, розуміння основних підходів до систематизації управлінської інформації мають положення, викладені в роботах В. Бондаря [3], В. Гуменюк [17; 18; 19; 20], Г. Єльнікової [31], Л. Калініної [38; 40; 44], В. Маслова [61], В. Пікельної [79], Є. Хрикова [98] та інших.

Однак, як свідчить практика, сучасні педагогічні ідеї, результати наукових досліджень з педагогіки, психології та інших наук не завжди знаходять користувача серед учасників освітнього процесу через відсутність своєчасної, достатньої інформації, наявність різних інформаційних бар'єрів тощо.

Відтак, управління інформаційними процесами, використання інформаційних ресурсів, в тому числі і в інноваційній сфері, потребує подальшого вивчення. За цих обставин важливим постає питання інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладу загальної середньої освіти.

Важливість та актуальність даної проблеми зумовила вибір теми нашого дослідження «Інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти».

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати шляхи удосконалення процесу інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти.

Завдання дослідження:

1. На основі аналізу наукової літератури розкрити сутність поняття «інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів».

2. Визначити структурні компоненти інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладу загальної середньої освіти.
3. Проаналізувати стан інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти.
4. Обґрунтувати шляхи удосконалення інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти.

Об'єкт дослідження – інформаційне забезпечення управління закладом загальної середньої освіти.

Предмет дослідження – шляхи удосконалення інформаційного забезпечення управління закладом загальної середньої освіти.

Відповідно до мети і завдань були використані такі **методи дослідження**: теоретичні (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення й систематизація у процесі вивчення наукових джерел) для визначення основних понять і стану розробленості досліджуваної проблеми; емпіричні (анкетування, тестування, інтерв'ювання, бесіди, спостереження).

Експериментальна база дослідження. У дослідженні взяли участь директори, заступники директорів закладів загальної середньої освіти м. Умань (Черкаської області), Добровеличківського ліцею «Гармонія» (Кіровоградської області), комунального закладу «Качанівський ліцей» (Вінницької області) (57 осіб).

Теоретичне значення одержаних результатів полягає у тому, що розкрито сутність, складники та етапи управління інноваційною діяльністю педагогів закладу загальної середньої освіти, обґрунтовано шляхи удосконалення процесу інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю у закладах загальної середньої освіти.

Практичне значення результатів полягає у тому, що розроблені рекомендації та науково-методичні матеріали можуть бути використані в

зкладах загальної середньої освіти під час проведення методичної роботи з педагогічними працівниками, організації постійно діючих семінарів керівників закладів загальної середньої освіти.

Апробація результатів дослідження здійснювалася шляхом участі у XIII Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика» (Умань, 24 листопада 2022 р.).

Публікації. Основні положення дослідження відображені у статті «Інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти», тезах «Сутність, мета та завдання системи інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти».

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Повний обсяг тексту роботи становить 84 сторінки (основного тексту – 70 сторінок). Список використаних джерел включає 100 найменувань. Робота містить 3 таблиці, 3 додатки.

ВИСНОВКИ

1. На основі аналізу наукової літератури визначено сутність поняття «інформаційне забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів».

Під інформаційним забезпеченням управління інноваційною діяльністю педагогів розуміємо стратегічну підтримку управління процесами створення, впровадження і поширення інновацій з метою забезпечення цілеспрямованості, організованості інноваційної педагогічної діяльності засобами систематизації інформаційних ресурсів.

2. Визначено структурні компоненти інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладу загальної середньої освіти, до складу якої входять: суб'єкти, етапи управління інноваційною діяльністю педагогів, цілі кожного етапу, зміст інформації, її джерела та методи збору, обробки, збереження і використання даних, форми виходу

інформації. Всі структурні компоненти інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти взаємопов'язані та взаємообумовлені і надають вищезазначеній системі цілісних, інтегративних властивостей.

3. Проаналізовано стан інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти. Аналіз реального стану інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти виявив, що поряд із позитивними тенденціями вирішення проблеми, хоч і переважає середній та достатній рівень, виявлено відносно високий відсоток низького рівня інформаційного забезпечення, а це зумовлює актуальність досліджуваного питання та необхідність його подальшого розв'язання.

Типовими недоліками в організації інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів визначено: невпорядкованість інформації, відсутність баз даних, банків даних; неврахування основних етапів управління інноваційною діяльністю, цілей на кожному етапі, недостатня визначеність змісту й обсягу інформації; нечіткість у визначенні джерел та каналів надходження інформації, надання переваги окремим методам її збору, невпорядкованість прямого й зворотного зв'язку, недостатня функціональність системи інформаційного забезпечення.

4. Обґрунтовано шляхи удосконалення інформаційного забезпечення управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти:

– перш ніж розпочати роботу зі створення системи інформаційного забезпечення, керівнику потрібно виділити етапи управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти: формування бази даних нормативно-правового супроводу управління інноваційною діяльністю педагогів; аналіз стану керованої системи; визначення актуальних проблем освітнього процесу та шляхів їх розв'язання; пропаганда інноваційного пошуку і мотивація педагогів до інноваційної діяльності; науково-методична

підготовка педагогів до інноваційної діяльності; організація інноваційної діяльності; виявлення ступеня впливу інновації на результативність діяльності педагогів та освітнього процесу;

- формулювання цілей кожного етапу;
- визначити зміст інформації, необхідної для вирішення поставлених цілей і завдань;

- визначення можливих джерел зовнішньої і внутрішньої інформації та методи її збору, встановлення їх кількісних і якісних характеристик;

- збір інформації, необхідної для забезпечення ефективності управління інноваційною діяльністю педагогів закладів загальної середньої освіти, повинен здійснюватись за допомогою комплексного використання методів. Серед них визначаємо такі як: вивчення, спостереження, опитування, бесіда, анкетування, тестування, метод оперативного розбору тільки що проведеного заходу, аналіз документації, рейтинг, публікаційний метод та ін.;

- визначення строків і періодичності збору інформації; встановлення відповідальних за її збір та обробку;

- розрахунок витрат ресурсів на збір, збереження, обробку й аналіз інформації;

- використання комп'ютерних технологій для збору, збереження, обробки, аналізу інформації, прийняття управлінських рішень;

- вміння економно та правильно витратити робочий час, постійно вдосконалювати процес його планування;

- наповнення блоків відповідної системи даними, виконання аналізу, подання отриманих результатів;

- навчання користувачів, реалізація організаційних змін.

Розроблені рекомендації та науково-методичні матеріали можуть бути використані в закладах загальної середньої освіти під час проведення методичної роботи з педагогічними працівниками, організації постійно діючих семінарів керівників закладів загальної середньої освіти.